

ВСЕУКРАЇНСЬКА ЕКОЛОГІЧНА ЛІГА

Україна, 01033, м. Київ, вул. Саксаганського, 30-В, оф. 33,

тел. (044) 289-31-42

E-mail: vel@ecoleague.net

www.ecoleague.net

Позиція ВЕЛ щодо впливу птахоферм на довкілля

Птахівництво є однією з найрозвиненіших галузей тваринництва в Україні. За даними Державної служби статистики України станом на 1 січня 2016 року, кількість птиці досягає 204 млн голів. Підприємства з вирощування птиці зосереджені переважно в Київській, Вінницькій, Черкаській, Дніпропетровській та Львівській областях (дані Міністерства аграрної політики та продовольства України за 2016 рік).

Відповідно до Постанови КМУ «Про затвердження переліку видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку» № 808 від 28.08.2013 тваринницькі комплекси для вирощування птиці обсягом понад 60 тис. курей-несучок та 85 тис. бройлерів відносять до об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку.

Внаслідок діяльності птахоферм відбувається потужне забруднення атмосферного повітря, води та ґрунту відходами тваринництва. В процесі життєдіяльності однієї курки утворюється 0,2 – 0,3 кг посліду, до цього варто додати забруднену підстилку, відходи інкубації, загиблу птицю та ін.

До основних способів перероблення гною відносять:

- метанове зброджування для одержання біогазу;
- тривале компостування з метою одержання органічного добрива;
- термічне висушування посліду;
- біологічне розкладання за допомогою спеціальних мікроорганізмів.

Великої шкоди водним об'єктам завдають стічні води птахівницьких підприємств. Під час роботи типової птахофабрики на 400 тис. курей-несучок утворюється понад 35 млн л стічних вод за рік. Основною проблемою є недостатнє очищення забруднених стоків, які, потрапляючи у річки та підземні води, забруднюють їх токсичними речовинами та патогенними мікроорганізмами.

Птахофабрики є потужним джерелом викидів в атмосферне повітря. В 1 м³ забруднених викидів міститься 3-20 мг аміаку, 1-3 мг сірководню, 0,10-0,30% вуглекислого газу, 3-5 мг пилу, 70-900 тис. мікробних тіл (Мельник В. О., *Екологічні проблеми сучасного птахівництва*). Аміак і сірководень утворюються в результаті розкладання органічних речовин посліду та підстилки. Вони зумовлюють неприємний запах, який зазвичай турбує мешканців населених пунктів, що розташовані неподалік від підприємств.

Виділення аміаку відбувається під впливом мікрофлори із сечової кислоти. При цьому утворюється також вуглекислий газ.

Під час будівництва птахоферми надзвичайно важливою умовою є дотримання санітарно-захисної зони. Вона становить від 300 до 1200 м залежно від кількості утримуваних птахів (*Наказ МОЗ України «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів» № 173 від 19.06.1996*).

Всеукраїнська екологічна ліга вважає, що для зменшення негативного впливу птахофабрик на навколишнє середовище необхідно:

- 1) Розробити Державну цільову програму зменшення забруднення довкілля підприємствами агропромислового комплексу.
- 2) Привести законодавчу базу, що регламентує діяльність птахівницьких підприємств, у відповідність до європейського законодавства.
- 3) Удосконалити Ветеринарно-санітарні правила для птахівничих господарств, зокрема наблизити умови утримування птахів до природних (збільшити розмір секцій, у яких перебувають птахи, зменшити кількість утримуваних голів на 1 м², забезпечити напіввільне пересування).
- 4) Сприяти науковим розробкам новітніх природоохоронних технологій для перероблення відходів та очищення стічних вод підприємств птахівництва.